

Lech Kalinowski

Profesor dr Józef Edward Dutkiewicz (1903-1968)

Ochrona Zabytków 21/4 (83), 61-65

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PROFESOR DR JÓZEF EDWARD DUTKIEWICZ

(1903—1968)*

W dniu 7 września 1968 roku zginął tragicznie w czasie wykonywania prac malarskich w kościele parafialnym w Olkuszu Józef Edward Dutkiewicz, profesor nadzwyczajny Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, artysta malarz, znakomity teoretyk i praktyk na polu konserwacji zabytków, wybitny historyk sztuki.

Śmierć każdego człowieka niesie jego najbliższym, a także przyjaciołom, kolegom, współpracownikom i uczniom ból i gorzyc nieodwołalnego rozstania. W wypadku Prof. Dutkiewicza uczucia te są tym cięższe do zniesienia, że odszedł od nas w pełni sił, wyrwany niespodziewanie z nurtu życia ktoś, na kogo wciąż oczekujemy, nie chcąc uwierzyć, że można tak nagle wszystko i wszystkich pozostawić.

Urodzony dnia 13 marca 1903 roku w Krakowie, jako syn adiunkta sądowego Józefa i Jadwigi z Szybalskich, po odbyciu nauki w szkole podstawowej i średniej w Tarnowie, gdzie złożył egzamin dojrzałości w 1921 r. ukończył Dutkiewicz podwójne studia wyższe, dając w ten sposób wyraz dwoistości swoich uzdolnień i zainteresowań: na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie w roku 1927 i na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie uzyskał stopień naukowy doktora filozofii w zakresie historii sztuki w roku 1930. Nie poprzestając na otrzymanym w kraju wykształceniu malarskim u Józefa Mehoffera i Felicjana Szczęsnego Kowarskiego, z kolei przez pół roku pogłębiał swoją wiedzę artystyczną w Paryżu w filii Akademii Sztuk Pięknych pod kierunkiem Józefa Pankiewicza, studiując równocześnie konserwatorstwo w École du Louvre.

Po powrocie do Polski zgłosił się do służby konserwatorskiej — jak sam pisze w swoim życiorysie — pełniąc najpierw obowiązki pomocnika konserwatora w Warszawie (1931), potem konserwatora zabytków w Łucku (1931—35) i Lublinie (1935—39), po wojnie zaś konserwatora w Krakowie (1946—51). W roku 1949 związał się na stałe z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie, gdzie początkowo objął wykłady z teorii sztuki, a następnie — po uzyskaniu w roku 1950 naukowego stopnia docenta Uniwersytetu Jagiellońskiego w zakresie historii sztuki i konserwatorstwa — jako profesor nadzwyczajny zorganizował i prowadził Wydział Konserwacji Zabytków, przekształcony w roku akademickim 1965/66 w Studium Konserwacji Zabytków przy Wydziale Malarstwa i Grafiki.

Bezpośrednio po wojnie Prof. Dutkiewicz, jako wizytator muzeów z ramienia Ministerstwa Kultury i Sztuki, brał udział w zabezpieczaniu zabytków sztuki i kultury na Śląsku. Od roku 1948 do chwili swej śmierci, z przerwą między rokiem 1951 a 1960, był redaktorem założonego przez siebie pisma „Ochrona Zabytków”. W latach 1955—61 pełnił obowiązki prezesa Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Historyków Sztuki, a od roku 1961 przewodniczącego Komisji Teorii i Historii Sztuki przy Oddziale Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Zbyt krótki odstęp czasu dzieli nas od dnia śmierci Prof. Dutkiewicza, a także zbyt świeży jest nasz żal i smutek, aby móc dziś już w pełni scharakteryzować Jego twórczość artystyczną i naukową, ale niech mi wolno będzie skreślić te słowa hołdu w imieniu tych wszystkich, którzy z bliska mogli patrzeć na działalność Prof. Dutkiewicza, jednego z najwybitniejszych przedstawicieli nauki o sztuce w Polsce.

Dziś, gdy życie Prof. Dutkiewicza jest już zamknięte, jaki obraz ukazuje się naszym oczom?

* Tekst niniejszy jest powtórzeniem na piśmie przemówienia wygłoszonego nad trumną Profesora Dra Józefa Edwarda Dutkiewicza w Tarnowie w dniu 11 września 1968 roku.

Po pierwsze, wydaje się, że Prof. Dutkiewicz był wyjątkowo wszechstronnie uzdolniony. Natura obdarzyła Go zarówno w dziedzinie twórczości artystycznej, jak i nauki, tak na polu praktyki, jak i teorii.

Jako twórca był Prof. Dutkiewicz przede wszystkim artystą malarzem, wrażliwym na głos swego czasu; tak było w okresie studiów, gdy razem z Janem Brzękowskim, Janem Alfredem Szczepańskim, Julianem Przybosiem i Jalu Kurkiem współorganizował koło literacko-artystyczne „negatywistów”, czy też wtedy gdy utrzymywał łączność z grupą artystyczną „Zwrotnica” w okresie bezpośrednio po studiach, czy wreszcie gdy później związał się z grupą „Pryzmat”. Obok malarstwa sztalugowego, którego dzieła wystawiał w kraju¹ oraz za granicą², z szczególnym umiłowaniem uprawiał malarstwo monumentalne, jak świadczą dekoracje malarskie we wnętrzach architektonicznych i projekty zewnętrznej dekoracji licznych zespołów zabytkowych wykonane w latach 1926—30, 1942—44 i 1952—63. Ostatnią tego rodzaju pracę przypisał życiem w Olkuszu. Niezależnie od twórczości malarskiej działał Prof. Dutkiewicz z nie mniejszym zapałem na polu konserwacji, w sposób zgodny z najlepszą wiedzą współczesną przywracając do wtórnego życia dzieła sztuki dawnej: obrazy i rzeźby, głównie cechowe, liczne malowidła ścienne i całe zespoły miejskie. Przypomnieć się godzi, iż jako konserwator Lublina zainicjował i zrealizował po raz pierwszy restauracje zabytkowych śródmieści Lublina, Zamościa i Kazimierza nad Wisłą, a po wojnie Tarnowa, gdzie był ponadto długoletnim przewodniczącym Towarzystwa Ochrony Zabytków m. Tarnowa. Ponadto prowadził planowe, na szeroką skalę zakrojone poszukiwania za malarstwem ściennym romańskim³, gotyckim⁴ i renesansowym⁵, odkrywając wiele cennych zespołów dekoracji przede wszystkim w Małopolsce i na Śląsku. Wyrazem praktycznych uzdolnień Zmarłego była również twórczość na polu muzealnictwa, jak świadczy zorganizowanie przed wojną Muzeum Wołyńskiego w Łucku, a po wojnie Muzeum Ziemi Tarnowskiej w Tarnowie, oraz ekspozycja najpiękniejszego muzeum sztuki średniowiecznej w Polsce: Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie, owoc Jego wieloletniej pracy i przemyśleń z okresu okupacji.

Jako uczonego wypowiadał się Prof. Dutkiewicz we wszystkich bez mała dziedzinach szeroko pojętej nauki o sztuce, poczynając od gromadzenia materiałów źródłowych i inwentaryzacji zabytków sztuki przez historię i teorię sztuki po krytykę artystyczną. W porządku systematycznym pierwszą grupę stanowią materiały źródłowe jak „Notatki z ksiąg wójtowskich Zamościa w latach 1583—1591”⁶; „Materiały źródłowe do budowy murów obronnych miasta Tarnowa”⁷; redakcja i wstęp do „Materiałów do dziejów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie”⁸. Na polu drugiej grupy prac, z dziedziny inwentaryzacji, w odniesieniu do której bronił pierwszeństwa katalogu przed pełnym inwentarzem zabytków, zaznaczył swój czynny udział autorstwem pięciu zeszytów poświęconych powiatom: bocheńskiemu, brzeskiemu, limanowskiemu, tarnowsko-dąbrowskiemu i tarnowskiemu (1951—53) w ramach zbiorowej pracy nad Katalogiem Zabytków Sztuki Województwa Krakowskiego, kierowanym przez prof. Jerzego Szablowskiego. W wyniku poszukiwań o charakterze inwentaryzatorskim powstał katalog rzeczowy małopolskiej rzeźby gotyckiej, będący podstawą rozprawy habilitacyjnej „Małopolska rzeźba średniowieczna, 1300—1450”, Kraków 1949; rozprawa ta pozostała największą pracą syntetyczną Prof. Dutkiewicza z zakresu zagadnień historii sztuki. Prace historyczne obejmowały pod jego piórem ponadto

¹ M.in. w Krakowie (1927), Lwowie (1927), Poznaniu (1929), Łucku (1934), Warszawie (1934—39), Zamościu (1938), Tarnowie (1947) i Krakowie (1947).

² M.in. w Paryżu Galerie de l'art français (1931).

³ Tropie, 1959; Dziekanowice, 1959—64.

⁴ Strzelniki, 1960; Brzeg, 1961; Olkusz, 1962—63.

⁵ Tarnów, katedra 1958 i ratusz 1962; Podole, 1959.

⁶ „Teki Zamojska” 1 (1938), z. 1, s. 51—55.

⁷ Rocznik Historii Sztuki Polskiej Akademii Nauk I, (1956), s. 238—295.

⁸ Wydanie I, Warszawa 1957 oraz wydanie II, Warszawa, w druku.

dzieła wszystkich gałęzi sztuki i epok: urbanistyki i architektury⁹, rzeźby¹⁰, malarstwa sztalugowego polskiego¹¹ i obcego¹², przede wszystkim zaś malarstwa ściennego¹³, a także rzemiosła artystycznego¹⁴. Przedmiotem zainteresowań Prof. Dutkiewicza były również zagadnienia teoretyczne, bądź to dotyczące metodologii historii sztuki polskiej, a związane z peryferycznym charakterem wielu wytworów artystycznych na naszych ziemiach, bądź też odnoszące się do konserwacji dzieł sztuki, ku czemu skierowywały go własne doświadczenia w tej dziedzinie. Na polu teorii sztuki i metodologii historii sztuki podnieść należy takie prace, jak „O metodę badań historii sztuki polskiej”¹⁵, „Funkcjonalizm współczesnych zagadnień wiedzy o sztuce”¹⁶, „Obecny stan i kierunki badań historii sztuki polskiej”¹⁷, „Potrzeba i granice specjalizacji”¹⁸. Na polu zaś historii i teorii konserwacji na uwagę zasługują: „Naukowy dorobek konserwatorstwa okresu dziesięciolecia”¹⁹, „Dwudziestolecie konserwatorstwa w Polsce”²⁰, „Przykład Sukiennic”²¹, „Sentymentalizm, autentyzm, automatyzm”²². Szczególne na koniec miejsce w badaniach Prof. Dutkiewicza zajmowały sprawy sztuki współczesnej, co niewątpliwie wiązało się z jego własną twórczością malarską. Do zagadnień tych umiał On podchodzić z jednej strony jako wytrawny i wrażliwy krytyk²³, z drugiej zaś jako teoretyk sztuki współczesnej²⁴. W ostatnich latach pociągać Go zaczęły problemy estetyki, czemu dawał wyraz na posiedzeniach Sekcji Estetycznej Polskiego Towarzystwa Filozoficznego, którego był członkiem.

⁹ „Tarnów”, Warszawa 1954; wraz z J. Riabininem *Dawne pałace na Korcach w Lublinie*, „Pamiętnik Lubelski” III, (1938), s. 363—371; *Miasto arkad Odrodzenia*, „Arkady” IV, (1938), s. 465—474; *Fabryka cerkwi Wniebowzięcia N M Panny w Poczajowie*, „Dawna Sztuka” II, (1939), z. 2, s. 131—162.

¹⁰ „Historia sztuki polskiej”, I, Kraków (1963), s. 256—332; II, Kraków (1965), 291—365; *Nieznane rzeźby XIV—XV wieku na terenie Małopolski południowo-wschodniej*, „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury”, II, (1934), z. 4, s. 253—265; wspólnie z Dobrowolskim „Wit Stwosz”, Warszawa 1951; „Grobowce rodziny Tarnowskich w kościele katedralnym w Tarnowie”, Tarnów 1932.

¹¹ Wspólnie z T. Dobrowolskim *Najstarszy obraz sztalugowy w Polsce*, „Ochrona Zabytków”, III, (1950), nr 1 (9) s. 10—30; *Ołtarz gotycki z Ptaszkowej z XV wieku*, „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” I, (1932—33), z. 3, s. 162—163.

¹² *Obraz „Raj” Jana Brueghela St. w Muzeum w Tarnowie*, „Rozprawy i Sprawozdania Muzeum Narodowego w Krakowie” V, (1959), s. 5—20.

¹³ *Nowo odkryte dekoracje malarskie*, „Ochrona Zabytków” I, (1948), nr 2, s. 65—74. *Romańskie malowidła ściennie odkryte w Tropiu*, „Folia Historiae Artium” III, (1966), s. 5—22; *Malowidła romańskie w kościele w Dziekanowicach*, „Folia Historiae Artium” I, (1964), s. 55—90; *Odkrycie i konserwacja malowideł z XIV—XVI wieku w kościele w Olkuszcu*, „Ochrona Zabytków” XVII, (1964), z. 3, s. 11—35; *Nowo odkryte malowidła ściennie w dawnym klasztorze augustianów w Krakowie*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace z historii sztuki”, z. 1, (1962), s. 53—81; *Malowidła z XVI wieku w tzw. winiarni w Lublinie*, „Studia Renesansowe”, Wrocław II, (1957), s. 134—217.

¹⁴ *Romański urceus z Koniuszy*, maszynopis przygotowany do druku.

¹⁵ „Biuletyn Historii Sztuki” V (1937), nr 1, s. 3—11.

¹⁶ „Prace Komisji Historii Sztuki” VIII, (1948), z. 2, s. 332—334.

¹⁷ „Sprawozdania z posiedzeń komisji naukowych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie”, Styczeń—Czerwiec (1962), s. 179—182.

¹⁸ „Ochrona Zabytków” XVI (1963), nr 2, s. 3—12.

¹⁹ „Materiały do studiów i dyskusji” VI, (1955), nr 3—4, s. 492—513.

²⁰ „Ochrona Zabytków” XVII (1964), z. 2, s. 6—14.

²¹ „Ochrona Zabytków” VIII (1955), z. 3, s. 178—186.

²² „Ochrona Zabytków” XIV (1961), nr 1—2, s. 3—16.

²³ *X Salon IPS, „Nike” II* (1939), z. 1, s. 71—77; wstępy do katalogów wystaw F. S. Kowarskiego, Warszawa 1949; W. Taranczewskiego, Kraków 1960; M. Wejmana, Kraków 1962.

²⁴ *Kontrola produkcji artystycznej, „Nike” I* (1937), z. 4, s. 187—193; *Uwagi, „Sztuka Współczesna”, I*, Kraków (1959), s. 7—34; *Niektóre zagadnienia społeczne sztuki nie przedstawiającej, „Sztuka współczesna” II*, Kraków (1966), s. 191—210.

Wiele artykułów Prof. Dutkiewicza z wymienionych zakresów rozrzuconych jest w czasopiśmie wydawanych przed wojną, jak *Arkady*, *Dawna Sztuka*, *Nike*, *Pion*, *Wiadomości Literackie*, oraz po wojnie, jak *Materiały do studiów i dyskusji*, *Ochrona Zabytków*, *Projekt*, *Przegląd Arystystyczny*, *Życie Literackie*.

Wszystkie swoje doświadczenia na polu praktyki i teorii, twórczości i nauki umiał Prof. Dutkiewicz z niezwykłym entuzjazmem i umiejętnością przekazywać swoim kolegom, współpracownikom i uczniom zarówno w urzędach konserwatorskich i Pracowniach Konserwacji Zabytków, jak też na zajęciach w Akademii Sztuk Pięknych, a także na niezliczonych komisjach konserwatorskich czy wreszcie podczas własnych prac wykonywanych w terenie. Był po prostu urodzonym pedagogiem.

Z omówioną wyżej pracą twórczą, artystyczną, naukową i dydaktyczną łączył Prof. Dutkiewicz intensywną działalność społeczną w największym stopniu zużywającą Jego siły i energię. Jeszcze przed wojną w latach 1932—35 zorganizował Wołyńskie Towarzystwo Naukowe z siedzibą w Łucku, a w latach 1936—39 zasłużył się jako sekretarz Związku Pracy Kulturalnej w Lublinie, przygotowując powstanie Instytutu Lubelskiego obejmującego Muzeum, Bibliotekę Łopacińskich i Sale Wystawowe Sztuki Współczesnej²⁵ oraz jako prezes Komisji Historii Sztuki i Etnografii Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Lublinie. W pierwszym rządzie jednak myślę o okresie powojennym, kiedy najpierw przez długie lata kierował Krakowskim Oddziałem Stowarzyszenia Historyków Sztuki, organizując wystawy i urządzając imprezy, które wyznaczyły Stowarzyszeniu ważne miejsce w życiu kulturalnym Krakowa, a potem wniósł wielki wkład w utworzenie, i jako przewodniczący w sprawne funkcjonowanie Komisji Teorii i Historii Sztuki przy Oddziale Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Mimo wewnętrznych i zewnętrznych przeszkód, uzasadnionych warunkami w jakich przestała działać Komisja Historii Sztuki Polskiej Akademii Umiejętności, udało się Prof. Dutkiewiczowi skupić wokół nowej Komisji grono samodzielnych pracowników nauki, doprowadzić do utworzenia stałego wydawnictwa w postaci rocznika *Folia Historiae Artium*²⁶ pod redakcją prof. Tadeusza Dobrowolskiego, uzyskać pozwolenie na kontynuację publikacji źródłowej „*Cracovia Artificum*” pod redakcją mgr Stanisławy Pańków i zapoczątkować gromadzenie materiałów do trzech korpusów dawnej sztuki na terenie Małopolski historycznej — rzeźby architektonicznej w. XIV, rzeźby cechowej w latach 1450—1550 i malarstwa cerkiewnego, a także rozpocząć zbieranie bieżących materiałów do sztuki współczesnej z terenu województw: krakowskiego katowickiego, kieleckiego i rzeszowskiego, który objęty jest działaniem Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Przy wielokierunkowości swego działania: artystycznego i naukowego, dydaktycznego i społecznego, był Prof. Dutkiewicz zawsze tak skupiony na wykonywanej czynności, że w każdej pracy ukazywał jedną tylko warstwę swoich zainteresowań i wtedy wydawało się, że to jest właściwa i jedyna Jego specjalność. W tych warunkach dla jednych był artystą malarzem, dla innych konserwatorem zabytków i teoretykiem konserwacji, dla trzecich wyłącznie historykiem i krytykiem sztuki, dla pozostałych wreszcie urodzonym organizatorem życia artystycznego i naukowego. I tylko pośpiech, z jakim przyszło Mu przerzucać się z jednej płaszczyzny działania na drugą pozwalał dostrzec jak wielkiego wysiłku dokonywał by ogarnąć wszystkie zakresy wydawałoby się, nie dające się z sobą pogodzić.

Wielostronna działalność Prof. Dutkiewicza nie byłaby możliwa do urzeczywistnienia bez wyjątkowego zmysłu organizacyjnego i wycucia dla pracy zespołowej, jakie w najwyższym stopniu posiadał. Umiał być jak płomień rozświetlający mroki i jak magnes przyciągający umysły i ręce potrzebne do pracy. Skupiając wokół siebie przyjaciół, kolegów, współpracowników, uczniów, łączył ich, można by rzec, na podobnej zasadzie na jakiej pole łączy zjawiska w teoriach fizykalnych. Był prawdziwie człowiekiem współczesnym i pewnie dlatego wybiegał wzrokiem dalej w przyszłość niż inni. Świadomy celu ustalał trafnie hierarchię wartości, które miały być realizowane, zamiary urzeczywistniał bez przeskoków, krok za krokiem, w wskazaniach pozostawał zawsze konkretny. Był jednym z tych ludzi, dzięki którym sprawy wspólne nabierały znaczenia i sensu dla wielu. Umiał w innych wzbudzić prze-

²⁵ *Lublin wznosi Dom Pracy Kulturalnej*, „*Arkady*” III, (1937), nr 9, s. 479—481.

²⁶ Ukazały się tomy I, (1964) — IV (1967), tom V jest w druku, a VI przygotowujący do składu.

świadczanie, że są potrzebni. Wyzwalał w nich zapał i bezinteresowność niezbędne w pracy zespołowej. Z wyjątkową wszechstronnością uzdolnień i wielkim zmysłem organizacyjnym łączył Prof. Dutkiewicz urok silnej osobowości i wielką szlachetność charakteru. Cechą, która uderzała każdego, kto bliżej z Nim przebywał, była równość Jego usposobienia. Pozostawał na pozór taki sam: spoglądający poważnie swymi wielkimi oczyma, spokojny, prawie surowy a równocześnie gotów znaleźć w każdej chwili dobrotliwy i pogodny uśmiech — w uczelni, podczas komisji konserwatorskiej, na zebraniu Stowarzyszenia Historyków Sztuki czy naukowym posiedzeniu Komisji Teorii i Historii Sztuki. Ogarnięty pasją życia, pogrążony w jego wartkim nurcie był jak pomost między młodszym a starszym pokoleniem. Dzięki swej bezpośredniości potrafił w równy sposób wyciągnąć rękę przyjaciela do młodszych od siebie o kilkanaście lat kolegów, jak i przyjmować przyjaźń starszych od siebie o ten sam okres czasu. Oddany pracy społecznej, miał silnie rozwinięte poczucie odpowiedzialności za środowisko. Był człowiekiem, na którego zawsze można było liczyć. Cieszył się, ilekroć mógł być dumny z swego środowiska, bolał, kiedy stykał się z brakiem zrozumienia dla wspólnej sprawy lub warcholstwem. Taki był wśród nas Prof. Dutkiewicz: człowiek dobry, prawy i szlachetny, a przy tych przymiotach prosty i skromny. Pamięć o Nim pozostanie na trwałe w nauce i kulturze polskiej i w naszych sercach. Będzie nam Go bardzo brakować.

Lech Kalinowski

DZIAŁALNOŚĆ KONSERWATORSKA PROF. DR JÓZEFA E. DUTKIEWICZA (OKRES PRZEDWOJENNY)

Prof. dr J. E. Dutkiewicz 1.XI.1931 r. wstąpił do służby państwowej, jako pomocnik konserwatora na Okręg m.st. Warszawy i woj. łódzkie. Dekretem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 22.VI.1932 r. powierzono mu pełnienie obowiązków konserwatora i kierownika Oddziału Sztuki w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim. Dekretem z 31.X.1935 r. przeniesiony został „dla dobra służby” na równorzędne stanowisko w Urzędzie Wojewódzkim Lubelskim i pełnił je aż do wybuchu drugiej wojny światowej¹. Dr Józef E. Dutkiewicz przyjechał do Lublina z kilkuletnim stażem pracy konserwatorskiej. Sprawozdanie z robót konserwatorskich prowadzonych na terenie woj. wołyńskiego świadczy o wielkiej energii z jaką Dr J. E. Dutkiewicz zabrał się do pracy. Popularyzował również zabytki wołyńskie — m.in. opublikował w „Wołyńskich Wiadomościach Technicznych” obszerny artykuł „Zarys historyczny rozwoju architektury na Wołyniu”². Ponadto dał się poznać w Łucku jako jeden z najczynniejszych organizatorów Wołyńskiego Towarzystwa Naukowego oraz jako bezinteresowny organizator i kierownik Muzeum Wołyńskiego.

Dr J. E. Dutkiewicz objął swoje stanowisko w Lublinie po dr Ksawerym Piwockim. Warto tu może przypomnieć, iż tematem rozprawy doktorskiej prof. Dutkiewicza był kościół po-pauliński św. Ludwika we Włodawie, a więc interesujący barokowy obiekt leżący na terenie woj. lubelskiego. Przygotowanie rozprawy dało oczywiście możliwości poznania barokowej architektury Lubelszczyzny a przynajmniej centralnych kościołów barokowych, sklasyfikowanych i opisanych przez Jerzego Raczynskiego. Rozprawa doktorska nie doczekała się, w ówczesnych trudnych warunkach wydawniczych, opublikowania³.

Jedną z najważniejszych spraw, które podjął J. Dutkiewicz było odnowienie Rynku Wielkiego oraz rekonstrukcja Ratusza w Zamościu. Ten wyjątkowej wartości zespół

¹ WAP — Lublin, akta UWL — Sygn. 381 — akta osobowe dr Józefa Dutkiewicza.

² „Biuletyn Historii Sztuki i Kultury” (1934) nr 4, s. 301—303.

³ Prof. Adam Bochnak w pracy swej „Ze studiów nad rzeźbą lwowską w epoce rokoka”, (Kraków 1931) dziękował dr J. Dutkiewiczowi za udzielenie fotografii rzeźb w kościele po-paulińskim we Włodawie, dłuta Macieja Polejowskiego.